

รธน. มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๑๘๗ และมาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

พ.ร.บ. การจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง บัญญัติยกเว้นกรณีความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง (๑) เท่านั้น โดยไม่ได้ยกเว้นกรณีตามมาตรา ๑๘๗ ซึ่งเป็นการจำกัดสิทธิการถือหุ้น แต่ไม่ได้เป็นการห้ามโดยเด็ดขาด สิทธิในการถือหุ้นของรัฐมนตรีซึ่งรวมถึงคู่สมรสยังคงมีอยู่ เพียงแต่ถูกจำกัดให้ถือหุ้นได้ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติ คือ พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกรณีถือหุ้นเกินกว่าจำนวนที่กฎหมายกำหนด หากรัฐมนตรีประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการถือหุ้นดังกล่าวต่อไป ให้แจ้งประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ออนหุ้นให้นิติบุคคลต่อไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หากรัฐมนตรีไม่ประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการถือหุ้นดังกล่าว สามารถดำเนินการโอนหุ้นเพื่อให้คงไว้ซึ่งจำนวนหุ้นไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้เรียบริ้อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๔๔ ไว้แล้วว่า วันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้ เป็นวันเริ่มต้นเข้ารับตำแหน่ง ผู้ถูกร้องเป็นรัฐมนตรีอยู่ในคณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ วันที่ถือว่าผู้ถูกร้องได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประกอบมาตรา ๑๘๗ เป็นวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ เมื่อปรากฏว่าคู่สมรสของผู้ถูกร้องทำหนังสือสัญญาโอนหุ้นของทั้งสองบริษัทและจัดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ และวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐ พิจารณานุมัติการโอนหุ้นของบริษัททั้งสองดังกล่าว การโอนหุ้นเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ จึงเป็นการโอนหุ้นให้แก่บุคคลอื่นโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คู่สมรสของผู้ถูกร้องถือหุ้นคงเหลือในแต่ละบริษัทไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ตามที่พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔ กำหนด ดังนั้น ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบมาตรา ๑๘๗

ย่อโดย นายนิพัทธ์ หงษ์มณี
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นายธรรมรงค์ จันทร์คำ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๗

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔